

NOA

Pentru

MINTE, INIMA ȘI LITERATURĂ.

Nro. 15.

Duminică 9. Aprilie.

1839.

Suplement

la Geografie întru memoria răposatului Scolariu Ștefan Șendrea din Ghyimnasia Basiliană din Jashi
la Anul 1834. Octomv. 25.

Всѣтѣ 'н зона сѣк-соларѣ, о пачникѣ микѣ царѣ

Апроапе де цермѣла лѣмеї плекѣтоаре кѣтрѣ сарѣ,

Ѣндѣ апої сѣ хотѣрѣше кѣ о марѣ 'мпѣрѣциѣ
Пѣн' акѣм некѣносѣтѣ ла кѣрѣї де Географіе.

Оаменилор де аїтѣ, нѣмѣрѣла, нѣрѣрѣкѣ крѣше
Нїчї маї моаре чїн' одаѣтѣ аїчї сѣ 'н-четѣценѣше.

Ічї шї коле 'н аѣтѣ царѣ, сѣ 'нтїнд локѣрї амверѣїте

Пїнтре вѣї шї деаѣреле, кѣ продѣкѣтѣрї фелїѣрїте,

Антре карѣ колонїстѣла, фѣрѣ чева се лѣкрѣзе
Чѣт' анчет кѣ тоатѣ кѣса поате бїне сѣ с' ашезе;

Іар аерѣла рече, ѣмед ан аша царѣ стрѣїнѣ
Траѣе вѣнтѣрї че кѣ жалѣ, акѣм ѣем акѣм сѣспїнѣ.

Роа черѣлаї аїчѣ каде 'мпїкѣрї мїстекате
Кѣ амарѣ лѣкрѣмаре дїн аѣрѣї не-вїндекате.

Мѣлатѣ роаѣрї нѣс' аїчѣ пїнтре дѣлаѣрї
шї вѣлчеле,

Маї тѣрѣїѣ аѣ маї де време, спорѣск тоате аѣар' де реле.

Мїнѣнацї сѣнт ачѣпї пачнїчї аѣн' алор. лѣуѣїтѣрѣ

Тоцї сѣнт мѣцї, адеце ансѣ лї с' аѣде ш' алор гѣрѣ,

Нѣ зїдѣск ка ної полїтїї, ан о стрѣмѣтѣ вїѣнїе

Фїе-каре лѣкѣѣше фѣрѣ даде де кїрїе;

Де вѣчїнї, де фѣрацї, де мѣмѣ шї де тоате дорѣ 'ї трѣче

Шїн прецїѣрѣла кѣсеї сале, іарна 'ї калѣ шї ваѣа 'ї рече.

Кѣм сѣ веде в. Факїан наѣ іспрѣвїт ачѣастѣ поемѣ. Кѣ доѣ зїле андїнтѣ морцїї сале, рѣпосаѣла аѣторѣ, аѣ черѣт ачѣст вѣрѣ ка сѣ'л сѣвѣрѣшасѣкѣ, зїкѣнд: „Ѣз сѣвѣрѣшесѣк десѣрїерѣ локѣлаї Ѣндѣ мерѣ,“ шї дїн меморочїре нѣ с аѣ гѣїт атѣнѣк. —

Idei repizi.

ИДЪНАТЕ ДІН КЪРЦИ СТЪРЗИНЕ ПЕНТРЪ Цара-рѣмизнѣскъ асѣпра Черірі фѣкѣте де Домнѣла мареле Банѣ ші Дворнікѣ дін лѣдн-трѣ Міхѣлаке Гіка, касъ адѣкѣ доведі асѣпра препѣнеріаѣр меле, пентрѣ орашѣ Ан-тіна (Antina). Дін жѣдеуѣла ромѣнаці-аѣр кѣ ла чеї веки дѣ торі сар фі нѣ-мітѣ Sirmium кѣм ші пентрѣ орашѣ Sin-gingdonum лѣнгѣ сатѣ Словені тот лѣ-трѣ ачест жѣдеуѣл Achridon; сар Іостініана Іма кѣртѣ де Арѣеш, Stridon (Стрѣхаѣ) сѣд Мѣхѣдінці. Remisiana (Рѣмнікѣ), Ve-
mianicum, кѣ аѣ стат лѣнгѣ тѣрнѣ Се-верінѣлашї, ші алтіаѣ. Вѣ 8нѣ сѣнтѣ кѣ то-тѣла лѣнкредінцат кѣ дѣнѣ о черчетаре кѣ деамѣрѣнтѣла тоате Історііаѣ лѣмпрежѣрѣла Дакіѣї, адекѣ фіѣ а Рокіѣї, фіѣ а Полоніѣї, а Унгаріѣї де асѣтѣзїї, а Бѣлгарії, а Сербїї вор лѣѣоа алт баѣіс алт шір. Далматіѣ ве-кіѣ сѣ ва мѣта лѣн Бѣковіна. Сірміѣ векиѣ лѣн цѣнѣтѣла ромѣнаціаѣр. Істріѣ сар Істрї-поліс лѣн жѣдеуѣла Сѣкѣвенініаѣр, Цара вал-еріѣї лѣн Бѣзеравіѣ Новоградѣ лѣн Нестор 8нде сѣтѣ акерманѣ асѣтѣзїї. Кѣ 8н кѣвѣнтѣ Хо-тарѣла Тракіѣї, а Паноніѣї сар Іліріѣї, каре пѣнѣз акѣ сар мѣрѣїніт, лѣн вѣчінатіаѣ цѣрї сѣ вор лѣнтінде нѣ нѣмаї пѣлѣнгѣ дѣ-нѣзѣ, пѣнѣз лѣн марѣ нѣгѣрѣ, че ші пѣсте тоатѣ цара Арѣѣлаѣлашї, Молдавїї ші Рѣмѣ-нії — трѣкѣнѣдѣ лѣн 8ніаѣ дін тѣмѣнѣрїї, ші апа Ністрѣлашї дінколо.

И доаз Довадѣ ва фі ачаста, кѣ Да-чіа ніче ла 8н віакѣ наѣ фост сѣтѣрпѣ де Нородіаѣе романѣ (дѣнѣ кѣм воѣскѣ, тоці дѣторі ної лѣн Історііаѣе лор сѣ не лѣнкѣр-

че) че лѣн тоатѣ времѣ дѣ стат сѣнт протекціа Візантіѣї.

Трѣніаѣ лѣн Валеріан, каре сѣра лѣн маршѣ пентрѣ лѣмпѣратѣ Галѣс ла Рѣціа (Retien), аѣзінѣ де моарѣе лѣн Галѣс, наѣ врѣт сѣ кѣноаскѣ де лѣмпѣрат лор пѣ Яеміліанѣ, рѣдікѣнѣ кіар пе Фѣлѣмарша-лѣла лор пѣ Валеріанѣ, де лѣмпѣрат. Іарѣ аѣзінѣ трѣніаѣ лѣн Яеміліанѣ де ачестѣ сѣкім-барѣ аѣ оморѣт пѣ Яеміліанѣ врѣнѣ а кѣ-ноаѣе пѣ Валеріанѣ де лѣмпѣрат. Асѣтѣла де конѣзїїї, фѣче Лѣгіоаніаѣе романѣ, не-авѣнѣ фрікѣ де сѣнат, сар де алт чіне-ваш, ші мѣнѣкѣнѣдѣсѣ романѣ пѣ романѣ аѣ датѣ лѣнлѣснїѣе Нородіаѣлор барбарѣ касѣ калѣе ші сѣ пѣстїѣѣе Дачїа. Мѣнѣтѣні а) фѣкѣнѣдѣсѣ Яліатї кѣ Готї, сар фост фѣ-кѣтѣ сѣтѣпѣні пѣ о партѣ дін Цара Да-чіѣї. Пѣнѣз че лѣмпѣратѣ ромї аѣ рѣдікат пе Яѣрѣліан, де дѣкѣ (Herzog) пѣсте тоате провінцііаѣе ачестѣ, дѣт. дѣнѣз Хс. 257.

Дѣка Яѣрѣліанѣ, аѣ кірѣїт пе Готї ші пѣ Мѣнѣтѣні, лѣѣ лѣѣоат мѣлѣїме марѣ де романї прїншїї, ші лѣлѣнѣлаѣе ші жаѣѣ-рїаѣе іаѣ гонїт пѣнѣз пѣсте Ністрѣ, іарѣ пѣ деалѣтѣ партѣ Генералѣ Прѣѣѣс, аѣ вѣтѣт ші аѣ гонїт пѣ Сарматѣні ші Кодренї дін пѣрѣїаѣе Арѣѣлаѣлашї пѣнѣз пѣсте мѣнѣці Кар-патїї. Ун кѣрѣдѣ де Готї дѣнѣз ачаста фѣ-кѣтѣрѣз аѣ трѣкѣт ла четате Яѣѣѣ, ші прѣ-дѣнѣдѣ орашїаѣе дешкіѣе але мѣрї негрѣ, аѣ трѣкѣт ла Язіа. Урѣмѣтоаре епѣѣѣ а лѣ-пѣрѣраціаѣлор романї лѣнтрѣн-віакѣ де 102 ані адекѣ пѣнѣз ла лѣтѣ 359 ам Історї-сіто лѣнтраалт локѣ ші нѣ гѣѣѣскѣ де кѣ-віїнѣѣ сѣ мѣ прѣскрїѣ ші аїѣе:

а) Карпатѣні сѣтѣ лѣн орїїнал, кѣ ачест дѣк-сіс нѣла почї лѣн алт фѣлѣ тѣлѣмѣчї.

Лѣт. 350 помінеце Історіе Універсалъ де орашъ Сірміѣм, къ Ананте Зидіріор лѣи аѣ ѣрмат бѣтзліе Антре Магненцъ ші Константинъ с аѣ 352 с аѣ одіхніт оціріле романе ан арѣтатѣла ораш.

364. Февр. 26. ан Сірміѣм сѣ Анкоро-нѣзѣ Валентіанъ. Валенъ прііміндѣ Ам-пѣрѣціе рѣсѣрїтѣлѣи мѣлатѣ време ла Сір-міѣм аѣ рѣзїдѣнт. Де аїче лѣцеце ел ан тоатѣ Дакіе Анвѣцѣтѣрїле лѣи Аріе, ел аѣ порѣнкѣ ка сѣ сѣ арѣѣ корабіе кѣ аѣи 80 де преоці крѣціні, каре венїсѣ ла Ампа-ратѣ сѣ сѣ желѣаскѣ асѣпра Аріенїлор.

275 Гарматенї кѣ Мѣнтенї шї кѣ Іаціці (Saxiger) факѣ Лѣгѣтѣрѣѣ ѣні кѣ алці, шї ловеск о четате Сірміѣм (Антїна де асѣзї) шї оморѣѣ 2 Лѣгіоане де солдаці романї.

378. Ампаратѣ Гратіанъ, венїндѣ нѣ маре Нѣгрѣѣ, аѣ фізїтѣнт орашѣла Сірміѣм, шї аѣнѣ аѣеаста с аѣ аѣ ла алт ораш Мартїла Кастрѣ шї Анторкѣндѣсѣ іарѣш ла Сірміѣм аѣнѣ че шѣѣ концентрїт тоате оціріле аѣ аллѣгат ла Константїнопел, ка сѣла скапе дїн мзїніле Готїлор. Гратіанъ дїн четате Сірміѣм аѣ Декретѣрї (Патенте) ан тоате пѣрѣціле Лѣмі, ка Епіскопї православної, шї сѣрѣѣнїці де Аріанъ Валенъ, аѣ воѣ асѣ Антоарче ла Епархїїле лор опрїндѣ кѣ тотѣлѣи Анвѣцѣтѣрїле с аѣ ерѣсѣрїле Манїкерїлор шї а Пфотїніарїлор дїн Дачїе.

Епіскопъ Сїфіліе сѣ веде кѣ ан ора-шѣла Сірміѣм аѣ їзводїт слобїле челе го-тїчѣшї. Дїн каре слове Методїе шї Кїрїа (кѣ кѣтѣва сѣте де анї маї ан ѣрмѣ) аѣ тѣламѣчїт ѣніле дїн кѣрїїле бї-терїчѣшї, ан лїмба слованѣ. Жѣланїкѣ Старе а Дакїї кѣм ѣеме; сѣпт Мїністрѣ чѣл аѣѣрїсїт Стелїкѣ шї Рѣофїн Rufin.

Лѣт. 400 аѣ венїт Ананте Четѣці Сірміѣм. Дарѣ нѣсѣ гѣ-сеце нїмїкѣ, кѣ ар фї сѣпѣрато.

403. аѣ аѣѣнѣс Готї, пѣнѣ ла Акфіліа (Aquiliae) аѣнѣ амѣ пѣрѣре есте Мѣха-діа де асѣзї.

404. нѣ Готї аѣ Антѣмпїнат Мїністрѣ Стелїко, ла четѣѣѣ Полентїа; дарѣ нѣ-лїаѣ фѣкѣт нїче ѣн рѣѣ пентрѣ кѣ Грекѣ Стелїкѣ, хрѣнѣ планѣла ан їніма лѣи кѣсѣ оморѣ нѣ Ампаратѣ Аркадіе, шї сѣ сѣ Аналѣе ел нѣ Скаѣнѣ Ампаѣрѣціеї. Лѣка Геодомїр ал Готїлор аѣ трѣѣт рїѣла сѣре-тѣлѣи, с аѣ сѣїт нѣ сѣпт поалїле мѣнѣї-лор, кѣсѣ жеѣѣїаскѣ четѣці шї ораше, але Романїлор шї а Гарматенїлор, іарѣ фїїѣла сѣѣ Геодорїх с аѣ сѣїт нѣ Лѣнѣре Анѣѣе аѣнѣ Яларїк, шї трѣкѣнд, нѣ лѣнѣѣ ора-шѣла Ремїанїкѣм: пе лѣнѣѣ Кастрѣм Хер-кѣлїе. (Ла ѣні аѣторї сѣ нѣме Мѣхадїе Кастрѣм Херкѣлїс, ла алці Аквїліе — ла алці ad aqve, ла ної Рѣмѣнї — Мѣхадїе с аѣ бѣїле калде,) сѣїтѣсѣѣ де аѣ лѣат шї четате Слпїа Пѣѣтѣліе (Сїпѣланка) фѣ-кѣтѣ Анкѣ де Ампаратѣ Трѣзіанъ. Іарѣ орашѣ Браклїе лїсѣл Анкїнат. Дїн де-етѣлѣѣ їсторїчѣскѣ дова дѣѣ, алт ораш есте Браклїе дїн Тѣсалиа — шї алтѣ лѣнѣѣ Лѣнѣре ан Бѣнатѣ Темїшоарѣлѣи. Провїн-ціе Пѣѣтѣліе де каре не помїнеце їсторїе есте неапѣрат, Бѣнатѣ Темїшоарѣлѣи, кѣ деачї мерѣе дрѣмѣ чѣл маре, пѣла Бѣрїга-біе ла Тракіе (Валахїа де асѣзї) кѣ нѣ време Ампаратѣлѣи Трѣзіанъ сѣ нѣмѣѣ Сї-пѣланка Слпїа Яѣгѣста шї рѣѣ шї фѣрѣ калѣ о прѣпѣн аѣторї ної ан валѣ Хаѣѣѣлѣи, кѣ сїнѣѣр Домнѣ їсторїкѣ Гѣг-хардї шї Манѣрт, сѣ желѣїце, кѣ аѣторї ної аѣ мѣтѣт орашїле аѣнѣ пѣѣѣѣѣ, ѣні-

ЛЕ АН ПАНОНІІ — АЛТІЛЕ АН ТЕСАЛІЕ — АЛ-
 ТІЛЕ АН БУЛГАРІІ — АЛТІЛЕ АН СЕРВІЕ —
 АЛТІЛЕ АН БОЗНА Ш. Ч. Л. АНТРАЛТЕ ЛОКЪРІ
 АДЕКЪ Noricum, Thracia ші МАКЕДОНІА.
 438 Атіла Крайла Хѣнілор. Дѣуз дързпз-
 наре ші пѣстїере орашлалї беміанїкѣм, ші
 лѣаре орашлалї Маргѣс, саз анторсѣ іа-
 рзш ла жѣдецѣла ромзнацілор, ші аѣ рісі-
 піт ші аѣ пѣстїт орашл ші четате Сїр-
 міѣмѣ (Скаѣнѣс овладѣріі песте тоатѣ Д-
 чїе, Іліріі ші Панонїе, Тракіе ш. ч. л.) кѣ
 Сїрміѣмѣ ера дѣуз Пзлатѣла чел маре Ам-
 пзрзтескѣ дїн Рома, чел маї маре ші маї
 вестїт АН тоате пзрціле лѣмі. Вѣскріѣ
 ка ѣнѣла че ам рѣдікат Планѣла адекѣ По-
 зїціа лѣї АНКѣ ла аѣнѣ 1825, каре планѣ
 Сѣ ва да кѣрзндѣ ла лѣмінѣ ка Сѣ Сѣ
 жѣдече де тоці Вѣтнографї, ам дрептате
 ла пропѣнїріле меле саз нѣ.

Іарѣ четате Сїнгїндонѣм (пѣ каре аѣ
 гзїт'о Домнѣ Міхѣлаке Гїка АН вара тре-
 кѣтѣ, аѣ фост дато Атіла ѣнѣї Нород а-
 тѣнчї декѣрзнд венїт АН пзрціле локѣ-
 лѣї. Префектѣ ачестѣї ораш Сїнгїндонѣм,
 кѣ нѣме Ратїарїа, аѣ фѣпїт ла алтѣ Че-
 тате Ratiaria) поате кѣ есте рѣшчѣкѣ
 де астѣзї, кѣ ачестѣ Четате ера ѣна дїн
 челе маї вестїте але Романїлор, АНСѣ Хѣнї
 ші пѣ ачаста аѣ дързпзнато.

Четате чѣ вестїтѣ Гардіка, пѣ каре
 о помїнеще Історїе АН маї мѣлате локѣрї
 нѣ о почї гѣчї ла ачел тѣмпѣ ѣнде аѣ
 стат. Гардіка аѣ стат іарзш лѣнѣгѣ ѣн
 ріѣ. АНСѣ АН Балахїе (Романїе) саз Мол-
 давїе, саз Бѣковїна, ачаста нѣ шїѣ, АНСѣ
 нїче Антрон кїпѣ нѣ есте АН партѣ дѣ-
 драпта а Дѣнзрї де кѣѣтат, кѣ Фїлосо-
 фѣл Прїскѣ не араѣтѣ, кѣ дела Дѣнзре шї
 пѣнѣ ла Нїс (поате Трїадїца) аѣ кѣлзтор-
 ріт ел 5 зїле, іарѣ дела Гардіка пѣнѣ ла

КОНСТАНТИНОПЕЛ аѣ трѣѣїт 15 зїле Сѣ
 кѣлзторѣкѣкѣ. Ва фѣче кѣлзторїе пѣ зї 5
 мїлѣрї мїла кѣте 4000 стѣнѣж, ачест Фї-
 логоф каре аѣ фост шї ла скаѣнѣла Атіла,
 шї маї ла тоате орашїле ачесте фѣче Ан-
 трогѣ доваѣѣ, кѣ Четате Гардіка, аѣ стат
 АН Молдова пѣ ріѣла Серетѣлѣї, поате
 лѣнѣгѣ Семендрова, АН дрептѣ орашлалї,
 романѣ пѣ малѣла дела стѣнѣга ал Серет-
 ѣлѣї, поате ла ѣн понтѣ шї маї Сѣс
 нѣшїѣ . . . Сѣлѣватїкѣ Атіла шї пѣ ачѣста
 аѣ дързпзнато шї аѣ пѣстїїто, нѣмаї Че-
 тѣцѣѣкѣ Одесѣс (Odessus) Тергїна Д-малї
 Кантемїр, де лѣнѣгѣ Гѣлаці, шї Аѣїмѣ
 (Assim) АН каре Сѣ цѣне рѣмзні Ан-
 трѣнсе наѣ пѣтѣт Сѣ ле Бїрѣїаскѣ. Прїскѣ
 не араѣтѣ АН картѣ са, кѣ АН Четате Аѣїм
 комїнда Дѣкѣ Теодѣлѣс, шї рѣмзні ла прї-
 лежѣла ачеста аѣ араѣтат че пот дакѣ вреѣ.
 Атіла чел грозав наѣ пѣтѣт Сѣ ле факѣ
 нїмїкѣ, че Ампотрївѣ кѣнд трѣче Хѣнї кѣ
 нороаде прїнсе дїн Тракіе, еше еї дїн Че-
 тѣцїле лор, вѣте Стрѣжїле Хѣнілор шї да
 дрѣмѣ прїншїлор де Хѣнї романї. Істор-
 нїкѣ Гебѣарді фѣче ачестѣ АНСѣмнаре, кѣ
 Четате Аѣїм, саз Azam ар ста АН жѣ-
 децѣла ромзнацілор, лѣнѣгѣ дрѣмѣ рома-
 нїлор чел пардосїт кѣ піетрї, че вїне
 дела Нїкопел шї мерѣе ла Бѣкѣрѣшї шї скрїе
 маї департе кѣ ачестѣ вїтежїе а рѣмзні-
 лор наѣ дештѣптат пѣ Грѣчї дела КОНСТАН-
 ТИНОПЕЛ дїн бїчїзнїчїїле шї молѣчѣнїле лор;
 кѣ еї АНЛОКѣ Сѣ трїмїте трѣпе ла Дачїе
 АНАІНТЕ варѣарїлор ле трїмїте аѣр шї ар-
 пїнтѣ, пѣ каре еї АН Сѣѣе дела бїеці лѣ-
 кѣїторї, пѣлѣїндѣ Атіла пѣ аѣнѣ одажѣїе
 де 186,900 галбенї, дѣндѣї Ампзраци вї-
 зантїеї пѣлѣнѣгѣ ачаста шї чїн де баш
 Боерї. D u x Romanorum Eventuum.
 АНСѣ мѣндѣрѣ Атіла аѣ дат рѣспѣнѣѣ Ам-

БАСАДЕРІЛОР ВІЗАНТЕНІ, ДЕ ЧЕ АМПЗРАТЪ АІ ТРІМІТЕ АСТФЕЛЪ ДЕ ТІТЛАРІ, КЪ ЄА СЪ АФЛЪ ЛА АЛТЕ ІДЕІ: АДЕКЪ КЪ АМПЗРАЦІ ВІЗАНТЕНІ СЪНТЪ СЛЪЦІЛЕ ЛЪІ — ІАРЪ НЪ ЄА АЛ ВІЗАНТЕНІЛОР. ДЪПЪ МОАРТЕ АТІЛІ ДЪКА АРДАРИХ — АЛ ГОТІЛОР САЪ ФЪКЪТЪ СТЪПЪН ПЪ ЧЕТАТЕ СІРМІЪМ, ЛЪЖНДЪ ШІ ЖЪДЕЦЪЛА ЄІ СЪПТЪ СТЪПЪНІРЕ ЛЪІ, ФЪКЪНДЪ КЪ АМ ПЪРАТЪ МЪРІАНЪ ЛЕГЪТЪРЪ, КА СЪ АПЕРЕ ДАКІІ ДЕ ЛОВІРІ СТРЕІНЕ, ШІ ВІСТЕРІЕ АМ ПЪРЪТЪКЪКЪ СЪІ ПЛЪТЪКЪКЪ О СЪМЪ АНЪСЪМНАТЪ ПЪ АНЪ, ПЕНТРЪ КЪ ПЪ РІЪРІ — ШІ МАІ АЛЕС ПЪ ДЪНЪРЕ ЄРА ПЪШАЖЪЛА (ДРЪМЪЛА) ЧЕЛ МАРЕ ШІ ЛАРГЪ ПЪ КАРЕ НЪВЪЛЕ ШІ СЪ АМЪВЪЛЪЕ НОРОДІЛЕ СТЪЗІНЕ, КЪ ТОАТЪ ЧЕАЛАЛЪТЪ ДЪКІЕ ЄРА АКОПЕРІТЪ ДЕ ПЪДЪРІ САЪ КОДРІ НЕГРІ, АЧЕСТЪ ДЪКЪ АЪ КЪ ПЪТАТЪ БОЕ ДЕЛА АМПЪРАТЪ СЪ ТІПЪРАСКЪ ШІ БАНІ КЪ НЪМЕ (Аrdaricos). ТРОІАНЪЛА ЧЕ СТЪ АСТЪЗІ ДЕЛА ТЪРНЪ — (САЪ МЪГЪРЪЛЕ) ШІ СЪ ЛЪНЪЩЕ ПЪНЪ ЛА РОШІ ДЕВЕДЕ — ЄСТЕ ФЪКЪТЪ ОРІ ДЕ КЪПІДЕНІ — ОРІ ДЕ АВАРІ — (ЖЪДЕЦЪЛА ТЕЛІОРМАНЪ). АСЕМІНЪ ТРОІАНЪ АМ ВЪЗЪТЪ ФЪКЪТЪ ДЕ ГОТІ АН К. К. БЪКОВІНА, ДІН ЖОС ДЕ ОРАШЪЛА ЧЕРНЪЦІ ДЕА СТЪНГА АПІ ПРЪТЪЛАШІ ШІ ПЕСТЕ МЪНТЕ ПЪНЪ АН РІЪЛА НІСТРЪЛАШІ, КЪНДЪ АЪ ФЪКЪТЪ ЄІ РЕТІРАДА ЛОР ДІНАІНТЕ ХЪНІЛОР.

КОНЪШІ ПАТРИЦІЪСЪ, АЪ ЧЕРЪТЪ БОЕ ДЕЛА АМПЪР., КАСЪ МІАРГЪ ЛА ІТАЛІЕ ШІ СЪ ІА СКАВНЪ РОМІ ДІН МЪІНІЛЕ АЛТОР ХРЪПІТОРІ — АЧЕСТЪ ТЕОДОР ЄРА ЁН ВІТЪЗІ КЪ ДЪХЪ ШІ ІНІМОС, АЪ ВЕНІТЪ ЛА ДАЧІІ АЪ СТЪРЪНЪСЪ ПЪ ТОТЪ НОРОДЪЛА ГОТІЛОР, АЪ ПЪРЧЕСЪ СПРЕ МАРЕ АРІАТІКЪ, СОКОТІНДЪ КЪ ЛА ВПІРЪСЪ ВА ГЪСІ КОРЪЕІ КА СЪЛА ТРЪКЪКЪ ЛА ІТАЛІЕ ШІ НЕГЪСІНДЪ САЪ АНТЪРНАТЪ ЛА ДЪНЪРЕ, ШІ АЪ ВЕНІТЪ АНАІНТЕ ОРАШЪЛАШІ СІРМІЪМ, ШІ СІНГІНДОНЪМ, ПОФТІНДЪ ПЪ ДЪКА, ЧЕ КОМАНДА АЧАСТЪ ЧЕТАТЕ КА СЪІ ДЕ ЗАХЪРЕ ШІ БОЕ ДЕ А ТРЕЧЕ ПЪЛА ПОАРТА ДЕ ФЕР —, САЪ АКВІЛІА СПРЕ ІТАЛІЕ, ШІ НАЪ ВРЪТЪ. ДА РІЪЛА ШКА, САЪ ПАЛЪСЪ (ХІЪЛАКА) АЪ ЧЪНЪТЪ ЄІ О КРЪНТЪ БЪТАЕ. ГЪПІДЕНІ ФЪРЪ БІРЪЦІ. ТЕОДОР ДЪПЪ ЧЕ САЪ АНЪЗЪКАТЪ КЪ ЗАХЪРІ ДІН ДЕСТА, САЪ ДЪСЪ ЛА ІТАЛІЕ, ШІ ДЪПЪ Ё. БІРЪІНЪСЪ АСЪПРА ЛЪІ АДОАЦІР АЪ ЛЪОАТЪ ІТАЛІІ АН СТЪПЪНІРЕ.

ВІТЪЗЪЛА МЪНДЪСЪ

ЁНІ ДІН АЪТОРІ ЗІКЪ КЪ АР ФІ ФОСТЪ ДІН РЪДІЛЕ КРАІЪЛАШІ АТІЛІ, АЛЦІ АРАТЪ, КЪ АР ФІ ФОСТЪ ГОТЪ, АЧЕСТА АНЪРЪЖЕІНДЪСЪ КЪ ТРАНЪАРІКЪ, КОМАНДАНТЪ ЧЕТЪЦІ СІРМІЪМ, САЪ ТРАСЪ КЪТЪРЪ МОЛДОКА, ДАДЪНЪНДЪ ПЪ ТОЦІ ОАМЕНІ ВІНЕТІЧІ (ОАМЕНІ ФЪРЪ НІЧІ ЁН КЪПЪТЪЖІЪ) МАІ АЛЕС ПЪ СКАМАРОСЪ ДІН ЖЪДЕЦЪЛА МЕХЕДІНЦІЛОР САЪ ПЪСЪ ДЕ СІНЕШЪ ТІТАЪ ДЕ ДЪКЪ САЪ БОЕВОДЪ. ПРІН ВІТЕЖІІ АЪ ЛЪАТЪ ДЕЛА ГОТІ ЧЕІ МАІ РЪМАШЪ АН БЕЪАРАБІЕ О ЧЕТЪЦЪЕ ЧЕІ ЗІЧЕ ТЪРНЪ ХЕРТА, ПЪ КАРЕ КІАР АМПЪРАТЪ ТРЪІАНЪ АЪ ФОСТЪ ЗІДІТО ШІ СЪПТЪ СПРІЖОНА ЄІ, АЪ СЪПЪСЪ ЄА АН СЪЪРТЪ ВРЕМЕ ПЪ ТОАТЕ НОРОДІЛЕ ЧЕЛЕ ДОМНІТОАРЕ АН ПЪРЦІЛЕ БЕЪАРАБІЕІ ШІ А МОЛДАВІЕІ, СЛЪЖІНДЪШІ НОРОКЪ АЪ ВЕНІТЪ ШІ ЛА ЦАРАРЪМЪНЪКЪКЪ — КА СЪ О СТЪРЕНЪРЕ ДЕ РОМАНІ.

Сармати — саъ Сарматені — але кз-рора ораш єра Сармігетъза, сз скобоаръ дін мѣнци карпатіей пъ дѣнъре анжос, ші дѣпъ чє єѣ дела романі Кастръ Мартіс, пъ каре Чєтате Jornandes о нѣмѣще Castrum Martenam, аѣ лѣат дела Гєпідєні, ші Чєтате Сінгіндонѣм сѣб ромънаці. 439. пъ времє Ампзратълашѣ Цєно сз афла ла кѣртѣ Византієі, Теодор ѣн готъ дє фєлѣла лѣі, анѣж пѣрта тѣтлѣ дє

Роево д'ял романілор Савіанс, ера єшіт лнаніте к'я ошірі — М'янд'яс сав лнк'є лнтро Четате, р'єг'янд п'я Д'яка Теодорік ка с'ял аж'яте. Теодорік а'я тріміс п'я Коміс'я Пеца де ла'я ск'япат д'ін м'яніле л'яї Савіанс, ш'і д'яп'я ач'яста сав лнтор'єс, де а'я ловіт п'я Транзарік, Комендат'я Г'япіділор, ш'і б'яз'ял Візантії, л'яж'янд'яї де с'яп'ят Ст'яп'яшіре Четате Сірмії. — Тот Пеца а'я д'яр'яп'янат д'яп'я ач'яста ш'і Четате Гратіана, (єнд'є а'я стат ач'яста н'я ш'іс, де н'я єсте к'ямба Г'єргіца де л'янг'я Прахова, к'я а'яче а'я г'яс'ят Sulzer, єрме ш'і зілірі де Чет'яці романе (Том. 1. Фоде 207 к'я н'ямер де Четате Сорн'ям. Л'єт. 512 ера Колез'єс'є Роево д' маї маре лн ораш'ял Сірмі'ям'я, к'янд'я сав ар'ятат алт пород стр'єін) к'я н'яме де Х'єр'ялєрі лн ром'янаці. Ам'яп'ярат'я Анастасіє л'як'я дат'я боє ла ар'ятат'ял а'яс, ка с'я с'я аш'язе єї п'я ш'єс'яріле ром'янацілор, л'яс'я с'я с'я бо'тєзе ш'і с'я л'якрє п'ям'янт'ял, л'яс'я ач'єст пород ера пре лєнеш, л'яп'яш'яц'ят ш'і б'єц'яв, єї н'ямаї де хоці с'я ц'яне. Ам'яп'ярат'я Іс'тініан'я л'яж'янд'ял обл'яд'яіре л'яп'яр'яц'яїї, маї л'янт'яїс а'я пор'яш'яч'ят де сав мереметіс'ят Четате Сінгіндон'ям, п'я каре Г'япіді, маї лн єрм'я а'я фост д'яр'япанато, ш'і р'яді-к'янд'ял п'я тоці Х'єр'ялєрі, п'я ч'єї т'янері а'я пр'яїміт лн сав'яж'яїле ост'яш'єщ'яї, іар'я р'ям'яш'яца лор а'я л'яп'яр'яш'ятіат п'ян Дакіє, ф'як'янд'яї р'єбі, боєрілор, романі. Ам'яп'ярат'я Іс'тініан'я а'я л'ян'яц'ят п'я М'янд'яс, де д'яп'я маї маре лн тоат'я Дачіє. М'янд'яс д'яп'я ач'яста н'я сав одіх'яніт п'ян'я н'я а'я с'яп'яс'є ш'і а'я ст'ямп'ярат п'я тоате нороаділе стр'яїне веніте аша лн Молдова ка ш'і лн Романіє, а'яж'як'янд'ялє лн к'яшош'яїн'яц'я, к'я о'яовінціїлє ач'єсте с'янт'я Ам'яп'яр'яц'яїї,

ш'і даторіє а'я с'я роа'є п'я Ам'яп'ярат'я п'єн'т'яр'я лок'ярі д'є х'яран'я дар'я с'я н'я хо'яс'як'я.

Ам'яп'ярат'я Іс'тініан'я — д'яп'я із'єж'янділе ф'як'яч'єте де М'янд'яс — а'я л'яч'єп'ят амереметіс'я Чет'яціле челе стр'якате де Х'яні, ш'і ста'я п'ян'я аст'яц'яї п'єл'янг'я д'яш'яр'є. І. Беміанік'ям, д'янж'яс'я Г'єрдап'яш'ярілор л'янг'я Т'яр'яс Северін'ял'яї п'я мал'яла де ла ст'янг'я д'яш'ярі — л'ядреп'ят'я пічоарілор под'ял'яї, Костандін Ам'яп'ярат — ш'і н'я ал'яї Тр'яіан'я д'яп'я к'ям боєще Марг'язілі ш'і ал'яці д'яп'я д'яш'яс'є.

(Ба єрма.)

Л'яНЦІННЦІАР'є ДЕ ПР'єВН'яМ'єВР'яНЦІВ.

Дікціонар м'ян'ял Францезо-Ром'янєск де Мітранко Х. Т. Маліч'яї.

Дікціонар'ял францезо-ром'янєск, каре н'я д'єм'ялт се ф'як'яс'є к'яшонок'ят пр'яін ф'яїле п'ябл'яч'є, се д'я лн п'ябл'як ак'ям с'яб'є Прен'ямерациє! Німенєа н'я єсте, аша сок'єтєск єс, каре с'я н'я к'яшоас'як'я тр'єв'яш'ян'яца єн'яї дікціонар францезо-ром'янєск, маї к'я с'єам'я лн ач'єсте доаз Прінціпат'ярі. Кіє-з'яш'яшірі п'єн'т'яр'я ач'єста с'янт, г'яст'ял ч'є се в'єде пр'єт'ят'янд'єнєа ас'япра лімб'єї фран'яц'ящ'яї, ш'і ос'ярд'яїа к'я каре се л'ямбац'я ач'єст'я лімб'єз, ат'ят лн шкоалєлє п'ябл'яч'є, к'ят ш'і п'ян касєлє партіколарє. Лн єрм'я л'яп'яр'єж'яр'єрєа, к'я к'я тоате ач'єсте єн Дікціонар Францезо-ром'янєск, л'я п'єс'єа п'я н'я ак'ям к'я т'ят'ял; дар о даторіє к'я м'ял'ят маї с'яф'янт'я м'я к'яам'я п'я м'яне ла л'якр'яр'єа ач'єст'яї Дікціонар, даторіа к'ят'яр'є ті-нєрімєа школаст'як'я! Ка єн Профєсор ч'є ам

Фост де Лимба Францозеаскз, атжт ан шкоала пхваликз дін Краіова, кжт ші партиколар, ам авшт дестѣла прілеж де а бедеа кжт де кѣ. аневое амбацз тінеріі а частз лимбз, нѣмаі дін ліпса ѣнѣ Дікціонар: кзчї єа алтмінтрелеа пентрѣ ѣн ромжн тревѣѣа сз фїе кѣ мѣлат маі ѣшораз. Кжнд дар боеск а анлесні амвзцареа ачестїі лимбе тѣтѣлор дг обще, скопѣла мїеѣ деа дрептѣла єсте ѣшѣрареа тінерїмїі, пентрѣ джнса лѣкрез шї лѣкрез, кредецїмз! кѣ тоатз рѣвнз шї осѣрдїе патриотїкз, кѣ непреѣетаре, сѣѣмпз бѣгаре де сѣамз, рѣедаре шї сѣтѣрїе, кѣ кжт сѣ поате ащента де ла ѣн Патриот, каре пѣрзсжндѣшї тоате чѣлелалте їнтересе, ад. шкоалѣ, пенсіон, вїзїте ш. ч. л. мз анделетнїческ нѣмаі шї нѣмаі кѣ лѣкрареа ачестѣї Дікціонар, ажѣтжндѣмз кѣ маі мѣлате Дікціонаре францозешї дін челе маі нѣоз єдіцїї, прекѣм шї ан лимба ромжнеаскз, лѣжнд ан бѣгаре де сѣамз прекжт ам пѣтѣт тоате діалектеле ноастре шї сѣлжїндѣмз кѣ тоате вокаболареле шї Дікціонареле ромжнешї кжте аѣ єшїт ла лѣмінз. Дрепт пробз алѣтѣр аїчї пе таблз деосевїтз ѣнеле дела анчепѣтѣла літерїї є; дін каре фїешїне ва кѣноаще че поате копрїнде тот ѣвражѣла.

Ѣѣ, кжт дін партѣмї, ам фѣкѣт шї непреѣрмат фак ачїа че сѣтз ан пѣтерїе меле „*Haec mala sunt, fateor, fac meliora, precor!*“ адѣкжнд ачестз мїкз жертвз пе алтарѣла Патрїї, дар дін ценерозїтатеа Домнїлор Воастре, репрезентанцїлор неамѣлаї ромжнєскї дела чѣла маі маре пжнз ла чѣла маі мїкновїл, пропрїетар шї четзцѣан, сѣ ащѣптз акѣм ка сз вѣ анѣѣрацї де невіновата тїнерїме (нздеждеа вїїторїмїї!) каре

сжнт одраслѣ девоастре, шї сз нѣї маі лѣсацї сз сѣ кїнѣїаскз ла амвзцѣтѣра ачестїї лимбе сѣтрїне, фѣрз ѣнелалта чѣла маі де неапѣратз тревѣїнцз, фѣрз Дїкціонар, зїк, ан лимба Патрїї; чї сзї мжнжїацї кѣ чѣла маі анграбз спрїжїнїреа ачелѣїа, каре алт чѣла нѣ кѣцѣтз декжт нѣмаі чѣла андепїнз їсправа лѣкрѣлаї сзѣ чѣлаї де обще фолосїгор. Кѣ нѣ нздеждѣєск ан задар сжнт фолрте анкредїнцат ла Марїїмїа адѣвѣратѣлаї ромжн Патриот! — Преѣла ѣврашѣлаї (кареле сѣ ва тїпѣрї аша, ан кжт сз сѣ поатз лега шї ан долз волѣмѣрї) пентрѣ Пренѣмеранцї ва фї дої галбенї ампѣрѣтешї-оландезї; ансз аннаїнѣте ла Пренѣмерацие сѣ ва да ѣн галбен шї ла прїїмїреа Дікціонарѣлаї чѣлалалт галбен. Тїпѣрїеа ва анчепе кѣ атжт маі кѣржнд, кѣ кжт маі мѣлат сѣ вор грѣїї вїневоїторїї дд. Прїнѣмеранцї. Ан Бѣкѣрешї ва фї маі кѣ сѣамз прїїмїторѣла де Пренѣмерацие дд. — Іоан Хаїї Бакалогѣ; ансз єсте рѣгат шї дд. Фрїдерїх Балбаѣм, лїбрерѣла кѣрцїї шї єдіторѣла романїї, прекѣм шї чѣїлалцї дд. лїбрерї дін Бѣкѣрешї ка сз прїїмеаскз Пренѣмѣрацїї, кѣрора пентрѣ осѣнеалла лор сз ва цїнеа ан сѣамз ал зечелеа єксемплар; дар кѣ андаторїеа ка сз трїмїцз немїжлочїт дін лѣнз ан лѣнз їскѣлїтѣрїле шї банїї ан прїїмїреа д-лаї Крѣчѣм Іоанновїчї Ліпсканѣ де аїчѣа, каре а авшт вїневоїре де а сѣ ансѣрїна кѣ прїїмїреа шї кїєзѣшїреа банїлор. Тот кѣ асѣла де кондїцїї сжнт рѣгацї шї дд. Професорїї, атжт дін Бѣкѣрешї, кжт шї дѣпрїн жѣдеце де а прїїмї Пренѣмерациї. Кжцї дін алте пѣрцї ѣнде сѣ ворѣеще лимба ромжнеаскз вор вої дін рѣвнз сз контрїєѣзе ла спрїжїнїреа тїпѣрїїї ачестѣї Дікціонар шї вор дорї сз сѣ

ПРЕНУМЕРЕ, ПОТ А СЕ АНДРЕПТА ЛА БУК-
РЕЩІ ЛА НУМІТА ДЛ. ІОАН Д. Х. БАКАЛОГА,
САШ ЛА ЧІНСІТА ДІРЕКТОРІА ШКОЛАЕЛОР НА-
ЦІОНАЛЕ; ДАР ЛА КРАІОВА ОРІ ЛА МІНЕ АН-
СШІ, САШ ЛА ДЛ. КРЪЧУН ІОАНОВІЧІ, САШ
ЛА ДЛ. ІНСПЕКТОРЛА ШКОЛАЕЛОР ПАЦІОНАЛЕ
І. МАІОРЕСКЪ.

ВЪ ТОАТЪ УМІЛІНЦЪ ПРЕА ПЛЕКАТ ШЕРЪ.

Краіова, 28. Ноемвр. 1838.

Мітрашко Х. ТУДОРЧЕИ МАЛІЧІ,
оръшан ші пропріетар дін Краіова.

Varietăți.

УН МАТЕМАТИК АШ СОКОТІТ КЪМКЪ О
ДАМЪ ЛА УН БАЛ, АТЪКЪ ЖОАКЪ ТОАТЕ ЖО-
КЪРІЛЕ. ФАЧЕ АТЪТЪ ПАШУРІ, КЪТ АР ПЪ.
ТЪ УМЕЛА О КАЛЕ ДЕ 4 МІЛЕ. ДЕ ВОМ АША
АНСЪМЪ, КЪМКЪ АЧАСТА КЪЛЪТОРІЕ О ФАК
ДАМЕЛЕ ЛА БАЛ СТЪЖНЕ АН КОРЕСТЪРІ ШІ
КЪ ПАНТОФІІ НОІ, ТРЕБЪЕ СЪ НЕ МІРЪМ. ЧЕ
ЗІЧЕЦІ ВОІ ЧЕТІТОРІЛОР? ДЕ АМ ЗІЧЕ НОІ
УНЕІ ДАМЕ СЪ МЪРЪГЪ ПЕ АРЪМЪЛ ЧЕЛ МАІ
БЪН, КЪ ХАІНЕ ШІ ПАНТОФІІ КОМОЗІ АН 10
ЧЕАСЪРІ ПАТЪРЪ МІЛЕ, ОАРЕ НЪ АР РЕПЪНДЕ
КЪ НЪ 6 КЪ ПЪТІНЦЪ?

О ГАЗЕТЪ КЪПРІНДЕ УРЪМЪТОАРЪ АНШІ-
ІНЦАРЕ: БАРОНЪЛ Б*** АРЕ УН ВЕНІТ ДЕ
120,000 ФРАНЧІ ПЕ АН, ШІ КЪЛЪТОРІНА ПЕН-
ТЪРЪ ДЕСЪЗТАРЕ ПОФТЕЩЕ АН ЧЕТАТЪ Х. СЪ
СЕ АНСОАРЕ. ДІЧІ ТЕМЪНДЪСЕ КА СЕ НЪ КА-
ПЕТЕ КОШАРЪКЪ, ПОФТЕЩЕ ТОАТЕ ФЕТІЦЕЛЕ ДІН

Х. КАРЕ АР АВЪ КОЕ СЪ СЕ МЪРІТЕ ДЪПЪ
АЖНСЛА, КА ДЪМІНЕКА ВІІТОРЕ СЕ ПЪНЪ О
ПАНТАІКЪ ВЪНЪТЪ ЛА ПЪЛЪРІЕ, ШІ АТЪНЧІ БА-
РОНЛА ПРЕУМЕЛЪНДЪСЕ ПРІН ЧЕТАТЕ, АШІ ВА
АЛЪЦЕ УНА ШІ АЖНІ О ВА ЧЕРЧЕТАО. — ФЪ-
ТЕЛЕ ПОТ ФІ АНКРЕДІНЦАТЕ КЪМ КЪ БАРО-
НЛА АРЕ ЧЕЛЕ МАІ ФЪРЪМОАСЕ АНСЪШІРІ, АЖН-
ГЪ АЧЕА 67ТЕ АНКЪ ТІНЪР ШІ ФЪРЪМОС. —
БА ДЕЛА ФЪТЕ ПОФТЕЩЕ НЪМАІ ІНІМЪ БЪНЪ,
ФІЕ МАКЪР ДЕ ЧЕ ПЛАСЪ ДЕ ОАМЕНІ, ШІ КЪТ
ДЕ СЪРАКЪ. КЪТЕ ФЪТЕ АШ ПЪС ПАНТАІКЪ
ВЪНЪТЪ ЛА ПЪЛЪРІЕ, АН ДЪМІНЕКА НЪМІТЪ,
ШІ ЧЕ АШ ДЪМАТ ДЪПЪ АЧЕА АНКЪ НЪАМАШЪІТ.

Л. Ч.

ПРЕЗІЧЕРІ ДЪ ВРЪМЪ!

КЪНД МЪГАРЛА СЕ ФЪКЪКЪ ТАРЕ, ШІ СКЪ-
ТЪРЪ ДІН КАП — АТЪНЧА АЩЪПЪТЪ НЪОЪ.
(ЗЪПАДЪ.)

КЪНД МЪІЕРЪ ТА ПОФТЪЩЕ А МЕРЪЕ ЛА
ТЕАТЕР ШІ ТЪ НЪ АІ ДЪСО — АТЪНЧА АЩЪ-
ПЪТЪ ТЪНЕТЕ.

КЪНД ТЪ 6ШІ АЪКЪРЪТОР, МІЛОСТІВ, ШІ
ІВКІТОР ДЕ ОАМЕНІ, ШІ ПАТРІЕІ ТАЛЕ ПРЕ-
КЪТ ТЕ ЛАСЕ ПЪТЕРІЛЕ ЖЪРТЪЕЩІ — АТЪНЧА
АЩЪПЪТЪ ЗІЛЕ ФЪРЪМОАСЕ. (ОАРЕ ТОТДЕАУНА?)

КЪНД ТЪ ДЕЛА АВЪЦІА МЪІЕРІІ ТАЛЕ ТЪРЪ-
ЕЩІ, АТЪНЧА СЕ РЪДІКЪ ПЕНТЪРЪ ПАНТОФІ
ВРЪМЪКЪ ПЪЛЪКЪТЪ.

Др. У.

АНДРЕПТАРЕ. ЛА НЪМ. 14. АІ АЧЕ-
СТІІ ФОІ ФАЦА 105 АН ЛОК ДЕ: МОЛДОВА
ЛА АНЛА 1821, СЪ СЪ ЧЕТИАСЪКЪ: МОЛДОВА
ЛА АНЛА 1829.